

در میان مؤلفه‌های منتخب، مؤلفه‌ی افزایش ناامنی و تنش میان ایران و عربستان نیز که تصور می‌شد عامل مؤثر بر شکل‌گیری باشد؛ بر اساس خروجی نرم‌افزار عامل هدف تعیین شد و معنای این جایابی آن است که یا از سوی هدف نهایی کنش‌های کنونی بازیگران افزایش ناامنی و تنش میان ایران و عربستان است و یا از سوی خروجی این تحولات و آشفتگی سیستم به تشدید تنش‌ها میان ایران و عربستان منجر خواهد شد. مستند بر خروجی‌های نرم‌افزار میک‌مک، می‌توان این‌گونه نتیجه گرفت که موانع شکل‌گیری ائتلاف نظامی عربی خلیج‌فارس از قدرت اثرگذاری بیشتری بر فرایند شکل‌گیری این ائتلاف نسبت به عوامل مؤثر برخوردار هستند. با تأکید بر این مهم که، درحال‌حاضر با آشفتگی که بر منطقه‌ی ژئوپلیتیکی خلیج‌فارس حاکم است، می‌توان با اطمینان بالایی این‌گونه نتیجه گرفت که احتمال شکل‌گیری ائتلاف نظامی عربی خلیج‌فارس در شرایط کنونی پایین است. یافته‌های پژوهش را می‌توان با انطباق دلایل ژئوپلیتیکی عوامل شکست شکل‌گیری ائتلاف‌های منطقه‌ای با شرایط ژئوپلیتیکی حاکم بر ائتلاف نظامی عربی نیز برداشت کرد؛ ائتلاف سامانه نیافته‌ای که با مبهم بودن الگوی شکل‌گیری، تأثیرپذیری شدید از قدرت‌های فرامنطقه‌ای، عدم اجماع نظر، موازی بودن با سایر ائتلاف‌های مطرح و یا فعال، دشواری در تأمین بی‌طرفی، مداخله در امور داخلی سایر کشورها و... روبه‌رو است. این ائتلاف که هنوز شکل نگرفته و کشورهایی مثل عربستان سعودی در پی شکل‌دهی به آن هستند، جدا از دارا بودن ویژگی‌های ژئوپلیتیکی که به‌عنوان عامل شکست شکل‌گیری ائتلاف مطرح هستند، هم‌چنین از بسیاری ویژگی‌های ژئوپلیتیکی که به‌عنوان عامل موفقیت یک ائتلاف معرفی شده است، نیز بی‌بهره است. به‌طور مثال کشورهای درگیر با ائتلاف با یکدیگر چندان همگون نیستند و نیز بسیاری از آن‌ها فاقد مشروعیت عمومی هستند.

نتیجه‌گیری

در پژوهش حاضر تلاش شد تا با بهره‌گیری از دانش ژئوپلیتیک و نیز رویکرد نواقع‌گرایی و نظریه‌های زیرمجموعه آن که به موضوع شکل‌گیری ائتلاف‌های